

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése

Az ügy száma: Kfv.III.37.058/2025/6.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Bérces Nóra bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: dr. Lelesz Edit ügyvéd (cím2)

Az alperes: Heves Vármegyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatala (cím3)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

Az alperesi érdekelt: érdekelt1 (cím4) – személyesen eljáró

A per tárgya: gyámhatósági ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél: a felperes, 16. szám alatt

A felülvizsgálni kért határozat: a Miskolci Törvényszék 2024. október 30-án hozott 12.K.700.690/2024/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelme befogadását megtagadja.

A végzés ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

Indokolás:

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és az alperesi érdekelt gyermeke a 2007. november 16-án született gyermek.

[2] A Hatvani Városi Bíróság a 3.P.20.591/2009/6. számú végzésével jóváhagyta a szülők egyezségét a felperes és kiskorú gyermeke közötti kapcsolattartásra vonatkozóan. Eszerint a felperes minden páros hétvégén szombaton 9 órától vasárnap 17 óráig jogosult a gyermekkel kapcsolatot tartani az elvitel jogával.

[3] Az illetékes elsőfokú gyámhatóság a 2015. február 9-én jogerős határozatával – figyelemmel a felperes külföldi tartózkodására – az apai kapcsolattartást újrászabályozta oly módon, hogy a felperes személyes találkozó nélkül, informatikai eszköz útján jogosult kapcsolattartásra.

[4] A felperes kérelme alapján az illetékes elsőfokú gyámhatóság a 2022. július 6-án véglegessé vált határozatával felügyelt kapcsolattartást rendelt el, amelynek keretében a felperes jogosult a kiskorú gyermekkel minden hónap második és negyedik szerdai napján 15-16 óra között a gyermekjóléti központ helyiségében kapcsolatot tartani felügyelő szakember jelenlétében.

[5] A gyermekjóléti központ a gyámhatósághoz 2023. február 22-én érkezett beadványában javasolta a felügyelt kapcsolattartást elrendelő határozat felülvizsgálatát, amely irat alapján a Heves Vármegyei Kormányhivatal Hatvani Járási Hivatalánál 2023. március 2-án eljárás indult kapcsolattartás megváltoztatása iránt.

[6] A felettes szerv kijelölése alapján 2023. május 11-étől az eljárás a Heves Kormányhivatal Egri Járási Hivatala alperesnél folytatódott. Az alperes eljárása során beszerezte az igazságügyi klinikai szakpszichológus igazságügyi pszichológus szakértői véleményét.

[7] Az alperes a 2024. május 6-án kiadmányozott HE-02/GYO/90-35/2024. számú határozatában a felperes apai kapcsolattartás megváltoztatása iránti kérelmet elutasította, illetve az alperesi érdekelt apai kapcsolattartási jog megvonására irányuló kérelmét szintén elutasította. Egyben a Heves Vármegyei Kormányhivatal Hatvani Járási Hivatala felügyelt kapcsolattartás elrendelésére irányuló határozatát fenntartotta.

[8] Az alperes határozatát az igazságügyi szakértői véleménye mellett az eljárása során beszerezett egyéb bizonyítékokra, így többek között a szülők és a kiskorú gyermek

nyilatkozatára alapította. A kiskorú gyermek nyilatkozatát – életkorára is figyelemmel – súlyozottan értékelte. Kifejtette, hogy a 16 és fél éves kamasznak már önálló gondolatai, véleménye és akarata van, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni. A gyermek az eljárás időszaka alatt sem változtatta meg véleményét az apjával szemben, az eddigi kapcsolattartások alatt sem alakult ki olyan bizalmi viszony kettőjük között, ami miatt felmerülhetne a kapcsolattartási szabályok kedvező formájának alkalmazása. A kamasz saját tapasztalataira alapozva alakította ki az apjára vonatkozó véleményét és döntötte el, hogy nem szeretne mélyebb érzelmi viszonyt kialakítani vele.

[9] A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatával szemben.

A jogerős ítélet

[10] A törvényszék ítéletében a keresetet elutasította.

[11] Ítélete indokolásában rögzítette, hogy az alperes széles körű bizonyítást folytatott le, amelynek során mindhárom érintettet személyesen meghallgatta, megkereste a gyermekjóléti központot, figyelembe vette az esetmenedzser nyilatkozatát, igazságügyi szakvéleményt szerzett be és értékelte a kapcsolattartás korábbi elrendelésének körülményeit is.

[12] Az alperes által beszerzett szakvélemény vonatkozásában a felperes tévesen hivatkozott a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 316. § (1) bekezdésére. Ez a jogszabályhely ugyanis a perben kirendelt szakértők által készített szakvélemények értékelésével kapcsolatban tartalmaz szabályozást. A jelen perrel érintett közigazgatási eljárásra az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szabályai irányadók, amelyek a szakvélemény értékelésével összefüggésben különös rendelkezést nem tartalmaznak. Ebben a körben az Ákr. 72. § (3) bekezdése alapján az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) szabályai az alkalmazandók.

[13] A szakértő a hatósági eljárás során a felperesi észrevételre tett nyilatkozatában elismerte, hogy szakvéleményében nem utalt az irányadó módszertani levélre, azonban a nyilatkozatában részletesen ismertette a szakvélemény kialakítása során figyelembe vett szabályzókat, így a hatályos módszertani levél ajánlását is. A szakértő szakvéleménye hiányosságát orvosolta, ezért azt az alperes helytállóan minősítette, megfelelőnek, aggálytalannal és hiánytalannak.

[14] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:170. § (1) bekezdése alapján a kapcsolattartás megváltoztatására két konjunktív feltétel teljesülése esetén kerülhet sor, egyrészt, hogy mindazon körülmények amelyek a döntés alapult utóbb lényegesen módosultak, másrészt ennek következtében a megváltoztatás a gyermek érdekében áll.

[15] Az alperes megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy lényeges körülményváltozásra a kapcsolattartás elrendelése óta nem került sor, mert a felperes és a gyermek kapcsolata nem javult. A bizonyítékok alátámasztják a felperesnek a gyermek érdekeit szem előtt tartó konfliktuskezelési képessége hiányát. A szakvélemény, a gyermekjóléti központ szakmai állásfoglalása és a gyermek nyilatkozata alátámasztják, hogy az elvitel jogával történő kapcsolattartás nem szolgálja a kiskorú érdekét.

[16] A fentiekből következően helytállóan jutott arra a következtetésre az alperes, hogy a kapcsolattartás megváltoztatásának kettős konjunktív feltétele közül egyik sem valósult meg.

[17] Az alperes az ügy elbírálásához szükséges mértékben tisztázta a tényállást, az érdemet befolyásoló eljárási szabálysértés az eljárás során nem történt. A jogszerűen beszerzett bizonyítékok mérlegelésére a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, okszerűen került sor.

A felülvizsgálati kérelem

[18] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen annak megváltoztatása és az alperesi határozat megsemmisítése, továbbá a közigazgatási szerv új eljárás lefolytatására kötelezése, másodlagosan hatályon kívül helyezése és a törvényszék új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása iránt.

[19] Felülvizsgálati kérelme befogadása körében a felperes a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaira, valamint b) pontjára hivatkozott.

[20] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja körében előadta, hogy a joggyakorlat egységének és továbbfejlesztésének a biztosítás érdekében a Kp. 80. § (4) bekezdésére alapítottan indokolt elvi jelentőséggel rendelkezni a szakértői bizonyítás szabályairól, mivel ilyen tartalmú elvi határozat nincs, ugyanakkor a gyakorlat országosan problémás. A közigazgatási hatóságok nem veszik figyelembe azt, hogy a Kp. 80. § (4) bekezdése szerint nekik a szakértői bizonyítás során a Pp. rendelkezéseit kellene alkalmazniuk, azt a nézetet vallják, hogy a Kp. az eljárásaik során nem vehető általuk figyelembe. Az alperes sem alkalmazta a szakértői bizonyításra érvényes szabályokat, ezzel sérült az ügyfél tisztességes eljáráshoz való jogának garanciális elve.

[21] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjához kapcsolódóan az ügy kiemelt társadalmi jelentőségét az adja, hogy a kapcsolattartás megváltoztatására irányuló ügyek sok gyermeket érintenek és önmagában hiánypótló szerepe lenne annak, hogy a Kúria rendezze elvi éllel a közigazgatási hatóságok számára a szakértői bizonyítás során alkalmazandó szabályok betartását.

[22] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja vonatkozásában a felperes megjelölte a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogának sérelmét a szakértői bizonyítással összefüggésben

(Pp. 316. § (1) bekezdés, Kp. 80. § (4) bekezdés, Ákr. 81. § (2) bekezdés). Az alperes ugyanis okszerűtlenül foglalt állást a szakvélemény aggálytalanságával kapcsolatban, a törvényszék pedig nem folytatott le a szakértői véleménnyel összefüggésben bizonyítást és nem tartotta be a Pp. XXI. fejezetében foglaltakat.

[23] A felperes felülvizsgálati kérelmében öt olyan döntésre hivatkozott amelyektől a támadott ítélet jogkérdésben eltért (Kp. 118. § (1) bekezdés b) pont).

A Kúria döntése és jogi indokai

[24] A felülvizsgálati kérelem befogadása az alábbiak szerint nem indokolt.

[25] A Kp. 117. § (4) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[26] A Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt.

[27] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – a felperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[28] A felülvizsgálati bíróság elsődlegesen hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás, az, hogy a felperes nem ért egyet az abban foglaltakkal, nem alapozza meg a befogadást.

[29] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont – érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi vagy jogegységi hatályú határozatban, illetve az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatában még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[30] Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására figyelemmel már nem támogatható.

[31] Konjunktív feltételként kell tehát vizsgálni egyfelől azt, hogy az adott elvi jelentőségű jogkérdésben a Kúria közzétett határozatában korábban már állást foglalt-e, másfelől pedig azt is, hogy a felvetett jogkérdésben vannak-e olyan eltérő bírói döntések, amelyekből az következik, hogy a bírói gyakorlat széttartó lenne, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült, vagy ennek veszélye áll fenn.

[32] A fentiekre figyelemmel önmagában az a körülmény, hogy a Kúria egy adott jogkérdésben még nem foglalt állást, nem elegendő a felülvizsgálati kérelem befogadásához, mivel amíg az alsófokú bíróságok a felmerült jogkérdésben döntenek és a döntéseik között nincs eltérés az egyes jogszabályok értelmezése és alkalmazása kapcsán, addig a joggyakorlat egységének biztosítása nem kívánja meg feltétlenül a Kúria iránymutatását.

[33] A felülvizsgálati bíróság rámutat, a felperes ezen befogadási ok körében kifejtett érvei nem jelölnek meg olyan, a felvetett jogkérdésekben eltérő döntéseket, amelyekből az következne, hogy a bírói gyakorlat széttartó lenne. Ilyen tartalmú eltérő döntésekről a felülvizsgálati bíróságnak sincs tudomása, így az aa) alpont első fordulat szerinti befogadás nem indokolt.

[34] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont második fordulatához kapcsolódóan a Kúriának a felülvizsgálati kérelmet akkor kell befogadnia, ha egy elvi kérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, de ennek követése a továbbiakban változatlan formában nem támogatható. Ezen befogadási ok alkalmazása különösen akkor szükséges, ha megváltoznak a jogszabállyal érintett társadalmi, gazdasági viszonyok. A perbeli esetben ez nem áll fenn, így a aa) alpont második fordulatát alkalmazva sem lehetett befogadni a felülvizsgálati kérelmet.

[35] A felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont – körében a felülvizsgálati bíróság kiemeli, hogy ezen feltételeket jogi szempontból lehet értékelni. A felvetett jogkérdésnek a társadalom vonatkozásában akkor van különleges súlya, ha annak értelmezéséről a Kúria még nem foglalt állást, és a jogegység iránti igény túlmutat a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős határozaton. Ez az eset áll fenn akkor, ha egy új jogszabály értelmezése, vagy egy joghézag kitöltése elvi iránymutatást igényel és valamilyen további ok – pl. az esetek nagy száma – miatt szükséges az elvi tartalom kimunkálása. Nem elégséges oka a jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére alapított befogadás iránti kérelemnek az egyéni jogsérelem megjelölése, mivel annak az individuális tartalmon túl sem társadalmi jelentősége, sem különleges súlya nincs.

[36] A felperes az ab) alpont alkalmazhatósága tekintetében elsődlegesen a gyermekek érintettségére alapította a kiemelt társadalmi jelentőséget, amely a perbeli gyámügyben megvalósul, azonban a szakértői bizonyítás kérdésköre az esetek kis százalékában érint gyermekeket, így az a jogkérdés különleges súlyának és társadalmi jelentőségének alátámasztására nem elegendő. A közigazgatási hatóságokra irányadó bizonyítási szabályokat a vonatkozó eljárási kódex egyértelműen rögzíti, ezekhez kapcsolódóan a bírói gyakorlat kialakult és egységes.

[37] A fentiekből következően a felülvizsgálati kérelem befogadása a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjára alapítottnak sem indokolt.

[38] A felperes felülvizsgálati kérelmében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadási okra is hivatkozott. E vonatkozásban a Kúria kiemeli, hogy a felperes nem tett eleget a Kp. 117. § (4) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének. Ugyanis az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegés esetén a Kp. 117. § (4) bekezdésére figyelemmel a kérelmezőnek azt kell bemutatnia, hogy az eljárási szabályszegés a konkrét ügy érdemére kihatással volt, továbbá, hogy annak ténybeli alapja kétséget ébreszt a jogerős határozat helytállósága tekintetében oly mértékben, hogy az további érdemi vizsgálat nélkül megítélhető (Kfv.II.38.030/2021/2., Kfv.VII.45.269/2022/2., Kfv.V.37.555/2024/2.).

[39] A törvényszék a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítéletében az Ákr. 72. § (3) bekezdésén keresztül irányadó Szaktv. vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásával részletesen vizsgálta a megelőző eljárásban beszerzett szakvéleményt alaki és tartalmi szempontból is, amelynek eredményeként megállapította, hogy az alperes azt jogszerűen vette figyelembe aggálytalan és hiánytalan bizonyítékként. A felperes nem mutatta be felülvizsgálati kérelmében, hogy a Kp. 80. § (4) bekezdésének az alperes eljárására alkalmazhatósága esetén miként változott volna a javára a perbeli jogviszony megítélése.

[40] A felülvizsgálati bíróság rámutat, hogy az alperes és az elsőfokú bíróság a megelőző eljárásban beszerzett több más bizonyítékot is figyelembe vett. Kiemelt súllyal kell értékelni a felperes és az alperesi érdekelt tizenhat évnél idősebb kiskorú gyermekének nyilatkozatát, aki kifejezetten ellenezte a felügyelt kapcsolattartás megváltoztatását. A fentiekre tekintettel a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára alapítottnak sincs lehetőség.

[41] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjában megjelölt befogadási ok – a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés – vonatkozásában a befogadás elsődleges feltétele a közzétett és a támadott határozat közötti ügyszabadság fennállása. Ugyanakkor ügyszabadság esetén sincs helye a befogadásnak, ha a felülvizsgálati kérelem nem jelöli meg a közzétett kúriai határozatnak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltért. A megjelölés kötelezettsége nem merül ki a határozat számának és érintett bekezdésének pusztá nevesítésében, az is szükséges, hogy a kérelmező tartalmában is indokolja, miben látja az eltérést. A Kúriának ezt a bemutatott eltérő jogértelmezést kell értékelnie döntése során. A kérelmező akkor tesz eleget a Kp. eltérés bemutatására vonatkozó követelményének, ha párhuzamot állít a jogkérdés, a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és az eljárás kereteit meghatározó kérelmek hasonlósága között, azaz indokolja az ügyek összevethetőségét. Továbbá bemutatja, hogy a Kúria közzétett döntésében milyen elvi megállapítás került rögzítésre, ehhez képest ugyanezen jogkérdésben milyen álláspontot fogadott el a jogerős döntést hozó bíróság és megfogalmazza, hogy miben látja a jogkérdésben való eltérést.

[42] A felperes összesen öt kúriai (legfelsőbb bírósági) határozatra hivatkozott a b) pont körében. Ezek közül a BH1980.287. számú, a BH2005.147. számú és a Pfv.20.178/2022/5. számú döntések a szakvéleményre vonatkoznak, azonban ebben a körben a felperes nem tett eleget a Kp.-nak az eltérés bemutatására vonatkozó követelményének, nem indokolta az ügyek összevethetőségét, és nem jelölte meg, hogy miben látja a jogkérdésben való eltérést jelen ügy ítéletéhez képest.

[43] A fentiek vonatkoznak a kapcsolattartás körében felhívott Pfv.20.080/2022/7. és Pfv.20.379/2021/4. számú kúriai döntésekkel való összevetésre is, hiszen a felperes nem jelölte meg és nem indokolta, hogy miben látja a támadott határozat eltérését a kúriai döntésektől.

[44] A fent kifejtettekre tekintettel a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerint sem kerülhetett sor.

[45] Összességében a Kúria megállapította, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme felsőbbbírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vetett fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

[46] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdését alkalmazva megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[47] Kp. 117. § (4) bekezdés, 118. § (1) és (2) bekezdés

A döntés rövid tartalma

[48] *A felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadása a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab), ad) alpontjára és b) pontjára hivatkozás esetén.*

[49] *Nincs lehetőség a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjára alapítottnan, ha a kérelmező nem indokolja meg, hogy miben látja a jogkérdésben való eltérést a támadott határozat és a megjelölt kúriai döntések között.*

Záró rész

[50] A végzés elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[51] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása körében a Kp. 118. § (2) bekezdésére figyelemmel tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2025. február 26.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

Dr. Sugár Tamás s. k.

Dr. Bérces Nóra s. k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Dr. Farkas Katalin s. k.
k.

Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s.

bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő